

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2004-09-09

Närvarande: f.d. justitierådet Lars K Beckman, f.d. justitierådet Inger Nyström och regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson.

Lönegaranti vid företagsrekonstruktion

Enligt en lagrådsremiss den 17 juni 2004 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Jonas Ragell och hovrättsassessorn Jonas Bäckstrand.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Det remitterade förslaget har till syfte att i lagen om lönegaranti införa en garanti vid företagsrekonstruktion på samma sätt som redan enligt lagen gäller vid konkurs. Inarbetningen synes ha skett så att den medfört minsta möjliga materiella ändringar. I de bestämmelser som anger t.ex. konkursgäldenären, konkursbeslutet eller fordran i konkurs har sålunda endast införts motsvarande beteckningar hänförliga till företagsrekonstruktion. Det har med denna metod inte kunnat undvikas att den föreslagna lagtexten i flera fall blivit otymplig. Lagrådet återkommer beträffande några paragrafer till detta med förslag till klarare skrivningar.

Vad som emellertid enligt Lagrådets mening måste beklagas är att lagen inte i förevarande sammanhang gjorts till föremål för en mer genomgripande omarbetning. Ett flertal paragrafer är tvetydiga eller i vart fall svårförståeliga och andra utgör upprepningar av innehållet i tidigare paragrafer.

Som ett exempel på det först angivna förhållandet kan anges 5 §. Dess ordalydelse ger upphov till tveksamhet. Den naturliga läsningen ger till resultat att andra styckets lokution "också" visar på omständigheter som ger möjlighet för en förvärvare att uppbära garantibelopp i situationer som inte reglerats i första stycket. Detta medför då att motsatsvis den i första stycket angivna överlåtelsen av fordran skall ha skett före konkursbeslutet eller beslutet om rekonstruktion. Paragrafens föregångare (11 § i 1970 års lag) ger dock vid handen att överlåtelsen av fordran enligt första stycket kunde ha skett såväl före som efter det angivna beslutet. Vid sådant förhållande aktualiseras en annan läsning av andra stycket, nämligen att rätt till garantibelopp på i stycket angivna villkor rör inte endast det i första stycket angivna arvudet eller de angivna avgifterna utan varje slag av fordran som kan omfattas av garantin. Slutligen uppkommer frågan om "förvärvaren" i första och andra styckena är densamme. Paragrafen skulle rimligen kunna klargöras med redaktionella ändringar.

Som ett exempel på det senare förhållandet vill Lagrådet peka på 25 §. I paragrafens andra stycke upprepas de förutsättningar för utbetalning av garantibelopp för fordran på uppsägningslön som redan anförts i 7a § som förutsättningar för att fordran skall omfattas av garantin. Konstruktionen med en uppräkningslista av negativa omständigheter följda av ytterligare villkor för utbetalning är inte heller den tekniskt mest lättlästa. En stringentare lösning vore att i den senare paragrafen hänvisa till den tidigare.

Lagrådet tar mot denna bakgrund fasta på den i remissen förutskickade utredningen med uppdrag att utreda möjligheterna att sammanföra konkurs och företagsrekonstruktion till ett samlat insolvensförfarande och vill nu endast uttala att i detta sammanhang lönegarantilagen bör ses över och moderniseras.

7 b §

Innebörden av den föreslagna 7 b § är att varken vid konkurs eller företagsrekonstruktion lämnas någon betalning enligt garantin för den del av en fordran på lön eller pension som enligt 5 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) inte fått göras gällande i konkurs. Enligt Lagrådets mening skulle den angivna innebörden komma till tydligare uttryck med följande lydelse:

”Betalning enligt garantin lämnas inte vid konkurs eller företagsrekonstruktion för sådan del av en fordran på lön eller pension som enligt 5 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) inte får göras gällande i konkurs.”

9 §

I paragrafen anges vissa begränsningar för betalning enligt garantin vad gäller belopp och tid. Den beloppsmässiga begränsningen knyter an till prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och avser, både vid konkurs och företagsrekonstruktion, bl.a. sådana fordringar som enligt 12 § förmånsrättslagen (1970:979) är förenade med förmånsrätt i konkurs. Enligt Lagrådets mening kan paragrafen ges en betydligt enklare redaktionell utformning, förslagsvis enligt följande:

”För sådan fordran som är förenad med förmånsrätt enligt 12 § förmånsrättslagen (1970:979) och för fordran enligt 7 a § denna lag lämnas betalning enligt garantin vid konkurs eller företagsrekonstruk-

tion för varje arbetstagare med ett belopp som motsvarar högst fyra gånger det prisbasbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring som gäller när beslut om konkurs eller företagsrekonstruktion fattas.

För fordran på lön eller annan ersättning gäller garantin för en sammanlagd anställningstid om högst åtta månader.

Fordran på ersättning för särskilda kostnader betalas före annan fordran.”